

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Kaj pravijo številke

Mnogo je bilo kritike, mnogo očitkov, ki so se čuli in šušljali radi bratov Čehoslovakov. Vsakega Slovana so morale te govornice boleti v dno duše. Diskusija, ki se je predvčerajšnjim vršila v Mariboru v verandni dvorani pri »Orlu« spričo poslanika dr. Girse in konzula dr. Minjovskega, pa je bila tako odkrita in tako bratsko iskrena, da je morala vsakogar, ki objektivno presoja položaj, globoko preseliti. Videti je bilo, da smo dejansko vse premalo informirani in da se je nemalokrat od naše strani delala krivica. Iz podanih razprav, referatov, konkluzij in obravnavanj je mogoče povzeti predvsem dvoje naukov:

1. da sodimo šele na osnovi števil in danih dejstev, 2. da skušamo čimprej pristopiti konkretnemu izvajanju kulturnega in gospodarskega obojestranskega zblíževalnega programa.

Kaj pravijo številke? Nemčija je kupila lani pri nas za 92 milijonov dinarjev bakrene rude, toda v zadnjih petih letih je zaslužila pri njej 300 milijonov dinarjev, ker je pridobivala od vsake tone te rude 50 gramov čistega zlata. Nadalje je Nemčija obljubila kupiti lansko leto 5000 vagonov našega žita, kupila pa ga je znatno manj, pač pa je kupila čehoslovaška republika lansko leto pri nas 11.643 vagonov pšenice in 19.650 vagonov koruze, dasiravno ima letos sama že preko 8.000 vagonov žita več kakor ga sama potrebuje. In dočim je cena pšenice znašala pri nas 136 do 140 dinarjev, so nam jo plačali Čehi po 156 Din, Nemci pa po 117 Din. Tudi se ni izvršil nemški kontigent sadja, medtem ko so Čehi kupili 600 vagonov našega sadja. In medtem ko je Velika Britanija, ki se je najbolj zavzemala za sankcije, odkupila od nas za 93 milijonov Din lesa, se je obvezala bratska čehoslovaška republika, da nam odkupi za 200 milijonov Din lesa in ga je dejanski še več naročila ter plačala. Mnogo se govori o tem, da je lani kupila Nemčija raznih naših proizvodov za 750 milijonov dinarjev. Prav malo pa se čuje o tem, da je čehoslovaška republika kupila lani od naše države proizvodov za 530 milijonov dinarjev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je Nemčija štirikrat večja od čehoslovaške republike.

Drugi nauk navedenega važnega psveta pa je nujna potreba, da pristopimo konkretnemu uresničevanju zblíževalnega kulturnega in gospodarskega programa. Iz tega vidika se je zlasti naglašala potreba, da se naj organizirajo med počitnicami obojestranski izleti dijaštva, da se vrši izmenjava dijaštva, pa tudi obrtniškega naraščaja, da se izda čitanka češke proze za Slovence in slična čitanka slovenske proze za Čeha. Tudi naj bi naše knjigarne posvetile večjo pozornost prodaji čehoslovaških knjig, čehoslovaške knjigarne pa naj bi propagirale naše knjige. Tudi naj bi se pri nas v večji meri uprizarjali dobri čehoslovaški in sploh slovanski filmi. V izvajanju gospodarskega programa med obema bratskima državama pa naj bi se v vsaki ligi osnoval gospodarski odsek, ki naj skrbi da bodo občine, javne korporacije in industrijska podjetja kupovala svoje potrebščine po možnosti v čehoslovaški republiki. Na sličen način pa naj bi se pri bratskih ligah v čehoslovaški republiki ustanovili enaki odseki radi kupovanja naših izvoznih predmetov in radi študija medsebojnih gospodarskih odnosov. — Hkrati s tem pa je treba poudariti, da je

Komunizem je predrical v
grške vojašnice in urade

ATENE, 7. avgusta. V teku včerajšnjega dne so bili aretirani vsi komunistični narodni poslanci razen šefa komunistične stranke Sklavinas, ki je pobegnil. Vsi komunistični listi so prepovedani. Cenzura še vedno traja. Vse zveze s tujino so prekinjene. V apelu vlade na grški narod se povdarja, da je komunizem drzno dvigal svojo glavo in da je pripravljaval socialno revolucijo. Komunizem je preplaval vojašnice z agenti in z letaki, pozivajoč vojake k socialni vojni. Komunizem je prodril tudi med uradništvo. Vlada je smatrala radi tega kot svojo dolžnost, da prepreči eksplozijo revolucionarnega pokreta.

ATENE, 7. avgusta. Atenska agencija poroča: Finančni minister in državni podtajnik sta podala ostavko ter je imenovan bivši minister Zavianos za podpredsednika vlade in vršilec dolžnosti finančnega ministra. Perikles Redeadis pa za finančnega državnega podtajnika. Za ministra socialne politike je imenovan podguverner grške Narodne banke Korizis. Državni podtajnik letalstva je postal bivši načelnik glavnega generalnega štaba general Pasaris. Za državnega podtajnika v ministrstvu zdravja je imenovan vpokojeni general Papavasiliu, za državnega podtajnika v vojnem ministrstvu Dimitratos.

Grof Ciano v Berlin!

BERLIN, 7. avgusta. Potrjuje se vest, da je francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet ob priliki poseta v zunanjem ministrstvu dobil povsem nejasen odgovor na svojo intervencijo glede vprašanja nevmešavanja v špansko državljansko vojno. V Berlinu so povsem iznenadeni radi tega, ker ima britanska vlada v presoji španskega položaja povsem drugo mišljenje kakor nemška vlada in ker se Anglija v tem pravcu popolnoma strinja s Francijo. V Angliji in Franciji se ustvarja vtis, da se pripisuje večji pomen prihodu nemške križarke »Deutschland« v Maroku kakor ruski pomoči španske vlade. Radi tega se po informacijah »Berliner Tagblatt« pripisuje velika važnost obisku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, ki prispe v ponedeljek v Berlin. Naglašajo se, da bo ta obisk nedvomno vplival na vsebino nemške note v zadevi nevmešavanja v španske razmere.

PARIZ, 7. avgusta. Italijanski zunanji minister grof Ciano je sprejel včeraj dopoldne francoskega poslanika v Rimu Chambruna in mu sporočil odgovor italijanske vlade glede poziva francoske vlade h konferenci radi nevmešavanja v špansko državljansko vojno. Italija v načelu pristaja na konferenco, stavi pa pri tem celo vrsto pogojev in rezerv, na katere bi naj francoska vlada odgovorila pred sestankom konference.

Diplomati zapuščajo Madrid?

LIZBONA, 7. avgusta. Tukajšnji radijski klub je zajel depešo, ki jo je poslal čilski poslanik v Madridu svoji vladi v Santiago de Chile. V tej depeši se zatrjuje, da je položaj madridske vlade obupen. Iz tega razloga skušajo v Madridu še bivajoči diplomati zapustiti Madrid s posebnim vlakom. Ker pa nima Giraldovala vlada v Madridu skoraj nikakšne avtoritete, ker obvladujejo ves položaj komunisti, ne preostane zastopnikom inozemstva drugega, kakor da se zbere skupaj v enem od poslaniških poslopij. Zastopniki tujih držav so primorani, da se obrnejo za pomoč na svoje vlade. Madridska vlada je bojda vrgla na bojišče svoje zadnje rezerve.

Spremembe v laški diplomaciji

RIM, 7. avgusta. Že nekaj dni napovedane spremembe v italijanski diplomaciji so dobile sedaj službeno potrditev. Za italijanskega poslanika na Dunaju je bil imenovan senator Salata. Dosedanji dunajski poslanik Preziosi gre za poslanika v Bruselj. Za poslanika v Budimpešti je imenovan svoječasni poslanik Italije v Addis Abebi grof Vinci. Dosedanji budimpeštanski poslanik knez Colonna se prideli rimskemu zunanjemu ministrstvu. Za poslanika v Buenos Airesu je imenovan Arliotti.

Kraljica Viljemina ne odstopi

PARIZ, 7. avgusta. Kraljica Viljemina nizozemska demantira vest o njenem v letu 1937 predvidenem odstopu v prid prestolonaslednici Julijani. Tudi ne odgovarja resnici, da se bo prestolona slednica Julijana poročila z nekimi švedskim princem.

nujno potrebno, da postavljajo naši vinjski in sadni trgovci ter zadrage na čehoslovaški trg samo standardizirano blago, ki se prvenstveno želi in zahteva.

Vse te in mnoge druge konkretne misli, ki so se sprožile in obravnavale na

pomembnem posvetu v sredo zvečer v Mariboru, nam dajejo upanje, da se bo akcija pri sodelovanju in kooperaciji na gospodarskem polju čimbolj pospešila ter poglobila v obojestransko korist Jugoslavije in Čehoslovaške.

Pabecki

NJ. VEL. KRALJICA MARIJA je odpotovala iz Ildže v smeri proti Beogradu. Mnogi ljudje jo je viharno pozdravljala.

KNEZ NAMESTNIK PAVLE je sprejel včeraj v avdienco predsednika vlade dr. Stojadinovića, ki mu je poročal o političnem stanju v državi. Na Bled so prispeli romunski poslanik Aleksander Guranescu, albanski poslanik Fico Rauf in ravnatelj agencije Avale Svetislav Petrović.

KRALJ EDVARD VIII. PREKO MARI-BORA.

V smislu najnovejših vesti se bo angleški kralj Edvard VIII. pripeljal na svojem potovanju na Jadran z letalom do Dunaja in bo nato nadaljeval pot v Jugoslavijo, najbrže z vlakom. V tem slučaju bi Mariborčani imeli priliko, da vidijo vladarja britanskega imperija.

MINISTER DR. ROGIĆ PRI GÖRINGU.

Naš minister za telesno vzgojo dr. Rogić je bil v ponedeljek dne 3. avgusta gost nemškega letalskega ministra g. Göringa. Ob tej priliki je bil še istega dne na večerji pri nemškem zunanjem ministru g. von Neurath-u.

HRVATSKO VPRAŠANJE in ACA STANOJEVIĆ.

Iz obširnega članka, ki ga prinaša beograjska »Pravda« o predstojećih občinskih volitvah, posnemamo, da se staroradikalna skupina, ki se zbira okrog Ace Stanojevića, dosedaj še ni zedinila z demokrati in zemljoradniki glede pogledov na hrvatska vprašanja in se tudi še ni odločila, če pojde z njimi skupno v volitve.

ITALIJANSKA TVORNICA MUNICIJE ZLETELA V ZRAK.

Iz Rima poročajo, da je v Orbellu, največji laški tvornici municije, nastala iz dosedaj še nepoznatih vzrokov eksplozija, ki je uničila tri tvorniške zgradbe. Pod razvalinami je zasutih mnogo delavcev. Reševalna dela se nadaljujejo z vso naglico, ker obstoja bojazen, da je pod razvalinami zasutih še mnogo mrtvih delavcev.

ZAHTEVE UČITELJSTVA.

Jugoslovensko učiteljstvo je v resoluciji, ki se je sprejela na letošnjem kongresu JUU, dalo izraza vsem svojim upravičenim stanovskim in socialnim zahtevam. Edino tedaj, če se bodo vse te zahteve upoštevale, bo učiteljstvo moglo izvršiti svojo vzvišeno vzgojno nalogo izoblikovanja močnega, zavednega jugoslovenstva. Medtem, ko odklanja vsako moralno odgovornost za vse, kar je bilo opuščenega v pogledu soc. skrbstva šolske dece, zgraditve šol in neizogibno potrebnih reform našega šolstva v duhu sodobnih zahtev, povdarja, da brez moralne in socialne neodvisnosti učitelj ne more nositi največjega bremena pri graditvi svetlejših in srečnejših narodnih in državne skupnosti. Učiteljstvo nujno zahteva stalnost, zahteva, da se oddajajo izpraznjena mesta po razpisu in da se učiteljice in vrtnarice izenačijo s svojimi tovariši z brezpozorno zagotovitvijo dostojnega eksistenčnega minima. Upokojitve naj se izvršujejo s priznanjem pripadajoče skupine in efektivne službene dobe in se upokojeni ne razrešujejo dolžnosti, dokler jim ni zasigurana pokojnina. Popravijo naj se istotako vse številne krivice, povzročene z mnogoštevilnimi premestitvami, zlasti s takimi, kjer so se razdvajale družine in brez vtemeljene potrebe ogrožale obstoj učiteljeve družine.

Po Mariborskem tednu sem in tja

Razstava protiplinske obrambe

Med razstavami »Mariborskega tedna« zbuja splošno pozornost razstava protiplinske obrambe, ki jo radi svoje aktualnosti tudi zašluži. Razstava je nameščena v prostorih Uniona, kjer sta tudi gasilska in letalska razstava. Pri vstopu v stransko dvorano Uniona, vstopite najprej v »sklonišče«. Je to tip običajne kleti, s preprostimi sredstvi preurejena v sklonišče, ki naj ščiti proti vhašanju plina (specielna okna in vrata). V »sklonišču« so nameščeni tudi vsi predmeti, ki spadajo k takšnemu zavetišču pri plinskem napadu iz zraka. Iz sklonišča je vhod v razstavno dvorano. Takoj na desni je sanitetna ekipa v impregniranih oblekah in sredstva za razstrupljanje... Sledi velika tabla s svojimi plinov. V stekleni vitrini je prikazan sestav bojnih strupov. Nato vidimo zaščitna sredstva: maske, zaščitne obleke, inhalacijske aparate itd. Veliko pozornost in grozo vzbujajo mlaže, 12 po številu, ki prikazujejo učinkovitost raznih bojnih strupov na človeško telo. Sledi domač proizvod za ugotavljanje plinov ter nekaj napisov z nazornimi slikami o obnašanju ob času napada, nekaj bomb z diagrami o delovanju na beton in zemljo, dva modela podstrešja, kako morajo biti urejena. Odboru je uspelo, da so se pozivu na razstavo odzvale tudi domače in inozemske tvrdke, ki izdelujejo razne predmete za protiplinsko obrambo. Končno je še razstavljena kolekcija plakatov avstrijske zveze za protiplinsko obrambo ter precej pestra revija zadevnih naših, nemških, avstrijskih, poljskih in španskih knjig.

Da je razstava tako dobro uspela, je za sluga celotnega odbora, posebno komandanta mesta generala M. Milenkovića ter župana dr. Juvana, ki sta moralno in materialno doprinešla k uspehu. Načrte za sklonišče in razstavo je izdelal inž. Viktor Vičič, ki je mnogo truda vložil, da je dvorana arhitektonsko in okusno aranžirana.

Priporoča se vsakomur ogled poučne razstave. Skupine pod vodstvom imajo na razstavo protiplinske obrambe prost vstop, za kar gre zahvala MT, ki je s tem omogočilo, da čim več obiskovalcev vidi to poučno razstavo. Obenem opozarja odbor protiplinske obrambe, da se predvaja v »Grajskem kinu« dnevno ob 11. uri film o protiplinski obrambi. Radi svoje poučnosti ga vsakomur priporočamo, da si ga ogleda. Vstop je prost!

Razstava naših jadrancev

V barvah naše trobojnice izvedeni vhod na šetališču Aleksandrove ceste me je še posebej opozoril na letalsko razstavo, protiplinsko in gasilsko razstavo. Krenem k verandi, kjer je prvi del Aerorazstave. Tu se mi pridruži kot vodnik član Jadrane skupine Aerokluba »Naša krila«, ki mi o prireditvi in organizaciji letalske razstave naših mladih jadrancev zaupa naslednje informacije. Mnogo truda je vložil v vso stvar vedno skrbni čel naših letalcev, predsednik Oblastnega odbora Aerokluba Maribor g. ravnatelj dr. J. T o m i n š e k. Pokroviteljstvo nad celotno razstavo so blagovolili prevzeti člani starešinskega odbora Jadrane skupine gg. podpredsednik senata Dr. Miroslav P l o j, direktor tovarne v Rušak Anton K r e j č i, ravnatelj Drago H u m e k in trgovec Miha V a h t a r. Celotna ureditev in vodstvo te prve velike letalske razstave v Mariboru je v spretnih rokah šefa jadrancev mariborskega

Aerokluba znanega našega neumornega in nadvse požrtvovalnega sportnega delavca g. Danila V a h t a r j a. Njemu so zvesto pomagali tovariši jadranci brata H u m e k V o j k o in L j u b o, V a h t a r B o r i s in brata K o s F r a n č e k in K a r e l.

Po teh kratkih informacijah preideva na ogledovanje razstave same. Prvi oddelek je, kakor že omenjeno, na verandi. Tu se predvsem nahaja vojno bombardersko letalo, poleg njega lično civilno letalo šefa centra Ljubljane g. dr. Staneta Rapeta, dalje civilno letalo, dvokrilnik, last Mariborčana trgovca g. Moravca. Primerno spoštovanje zbuja tukaj tudi protijavionski top. Poleg tega je na verandi še visokozmožno jadrarno letalo graških jadrancev.

Odtod preideva v veliko Unionsko dvorano, kjer je razstava obrambe proti strupenim plinom, ki je prav zanimiva in nazorna ter mimo g a s i l s k e razstave krenemo po stopnišču k malim dvoranam in na veliko galerijo.

Največji del razstavnih prostorov pa pa zavzema naša agilna jadrarna skupina mariborska, ki razstavlja dvojne velikih jadrarnih letal in sicer sredi galerije »V r a n o« ter v mali dvorani »P o h o r c a«. Nadalje mnogo modelov in posnetkov s svojih poletov in razstav ter dela v delavnici. Dalje je tu šablona za izdelovanje reber ter skupina reber samih. Delo sekcije jadrarne skupine v Gornji Radgoni. Sredi galerije je na podstavku relief z izrazitejšo višinsko relacijo prekrasnega terena ljubljanskih jadrancev na Blokah, kjer so se Ljubljanci posebno poštavili z novim jugoslovanskim rekordom 11 ur letenja. Dalje razstavljajo ljubljanski jadranci mnogo fotoposnetkov s terena na Blokah, iz delavnice in s poletov. Za Ljubljano razstavljajo jadrarne in motorne modele letal kakor tudi slike, naši dragi Suščani. Njim sledi s prekrasnimi motornimi modeli Zagrebčani. Dalje je oddelek okusnega propagandnega materiala naše mlade domače potniško-letalske družbe »Aeropot« iz Beograda. V dvorani so razstavljena tudi knjižna izdanja Komande Vazduhoplovstva Vojske, kakor tudi revije »Naša krila«, ki jo izdaja Aeroklub Kraljevine Jugoslavije. Najprej po galeriji dosepeva še k oddelku knjižarne F. Pelikan iz Beograda, ki nudi vpogled v strokovno letalsko literaturo. Poleg nje je okusni reklamni material francoske letalske družbe »Air France«. Celotni razstavni prostor krasi premnoge trobojnice, zastavice Aerokluba Kraljevine Jugoslavije ter obilno okusnega propagandnega materiala, kakor letakov z areo-mitingov in sploh prireditve naše mlade aviacije. Vmes je tudi nekaj lepih propagandnih lepakov bratov Čehoslovakov, Poljakov in Bolgarov. S tem sva v glavnem obšla vso letalsko razstavo. Moj spremljevalec me še opozori na mali model jadrara, ki je pogrnano v zrak s pomočjo kaučukove vrvi, jadraro preko štirideset minut, kar je vsekakor zanimivost svoje vrste. Model je delo Gradčanov.

Razstava je po svoji obsežnosti, aktualnosti in okusnem aranžmanu ena najprivlačnejših razstav letošnjega jubilejnega Mariborskega tedna. Nje obisk se najtopleje priporoča ter se obenem pozivajo vsi obiskovalci M. T., da s prispevki podprejo vsega priznanja vredno delo naših neumornih jadrancev v dosego zaželjenih ciljev — izgradnje visokozmožnih jadrarnih letal in izšolanja čim večje števila pogumnih pilotov!

Kulturni dogodki

Pomen glasbe za človeško družbo

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru je v ponedeljek 3. avgusta oskrbelo predavanje pod naslovom »Pomen glasbe za človeško družbo«. Za ta večer je pridobilo mladega glasbenika g. dr. Karla R e i n e r j a iz Prage. V gornji mali dvorani Narodnega doma se je zbralo zadovoljivo število poslušalcev, ki jim je društveni podpredsednik, dipl. fil. Drago Cvetko, v zgoščenem uvodu razložil pomen in potrebo takih pred-

vanj. Glasba je izvrševala v vseh dobah številne funkcije: estetsko, etično, politično, religiozno, narodno, socialno itd. kar nedvomno priča o njeni pozitivni vrednosti. Porojena je iz notranjega življenja človeka in celotne dobe ter je v najtesnejši zvezi z življenjsko funkcijo. V celotnem kulturnem dogajanju ji gre odlično mesto, posebno še v mladinski vzgoji.

Predavatelj dr. Reiner je izvajal pri-

bližno sledeče: Ni dosti trditi, da je dobra glasba lepa in da vpliva vzgojno; treba je tudi vedeti, kakšni so njeni sestavni deli in s čim vpliva. Najlažje je razumljiva vokalna glasba, k čemur živo besedilo mnogo pripomore. Napev in besede tvorijo tu celoto. Glasba sestoji iz ritma, melodije, harmonije. R i t e m je slika človekovega hotenja, volje. Začetek glasbe brez besedila so stari ritmični pesni, ki jih spremljajo prvenstveno razna tolkala. M e l o d i j a je nekaj odsevtvorčevega mišljenja, h a r m o n i j a pa izraša občutek, čustvovanje. Harmonija je v glavnem zapadnjaška značilnost, orientalcu pa je tuja. — Glasba je ogledalo svoje dobe. Važni dogodki in močni pokreti raznih zgodovinskih razdobij so vplivali tudi na razvoj glasbe (francoska revolucija in sodobni skladatelji). V glasbi se izraša človekovo življenje, dejanje in nehanje. Skladba je v stalnem toku in valovanju: narašča, pada, hrumi, vriska, joče, pripoveduje, se umirja in — izginja. Velika je razlika, če vpliva dobra ali slaba glasba. Najbolj

aktivira dobro glasbeno delo posebno v prvem razdobju potem, ko se je trdno uvedlo. Sedanja plesna glasba (šlagerji, jazz) in manjvredna, problematična glasba ne more zdravo aktivirati; preračunana je v glavnem na plehek trenutni efekt in na dvomljiv užitek. Naloga skladateljev je, da pišejo nove, zdrave skladbe, javnost pa naj dobra, aktivirajoča glasbena stremjenja in dela vsestransko podpira, se uživlja in sodeluje.

Gostujoči predavatelj je s tem zaključil. Sledila je zanimiva debata, v kojoj sta posegla Aleksander Koprivc in prof. Leon Novak. Predmet debate je tvoril v glavnem ritem, posebno ritem primitivnih narodov. Razgovor je tekel tudi o tem, kako v delovnih slojih s pomočjo narodne pesmi in lažje glasbe zbuditi smisel za razumevanje in gojitev resnejše, težje glasbe. — H koncu se je zbrano občinstvo predavajočemu gostu dr. Reinerju oddolžilo s prisrčnim odobravanjem. Prireditelji so s poučnim vzgojnim uspehom tega večera lahko povsem zadovoljni.

Filatelistični pomenki

Zakaj so slovenske znamke tako priljubljene

Na filatelistični razstavi jubilejnega V. Mariborskega tedna vidimo, da so slovenske znamke najlepši del filatelistične razstave. Razstavljene so v taki množini, da ljudem kar sapa zaostaja, ko jih zagledajo. In to, kar je v teh znamkah razstavljeno, ni še vse. Razstavljalca sta sicer zelo močna, ampak imamo v Mariboru še dva filatelista, ki sta močnejša kakor sta naša dva. Maribor ima največje zbirke slovenskih znamk na svetu in bi bila Unionska dvorana premajhna, če bi se hotela napraviti posebna razstava slovenskih znamk.

Najtežje slovenske »debele Berte« niso razstavljene na naši razstavi! Nehote se moramo vprašati, zakaj so neki slovenske znamke tako priljubljene?

Da na to vprašanje damo pravičen odgovor, se moramo najprej zanimati za politično zgodovino teh znamk.

Te znamke so otrok prvenec in edinec Narodne vlade SHS v Ljubljani, ki jih je dala tiskati v Ljubljani v onih burnih časih po preobratu. V tedanji dobi je bila Slovenija samostojna državna tvorba. Ki je imela kot taka pravico izdati: lastne znamke. Sila razmer je kmalu nato zahtevala, da so slovenske znamke izrinile na Hrvaškem in v onih delih Madžarske, ki niso prvotno bili sestavni del Hrvatske-Slavonije, hrvatsko izdajo in tako so se rabile na prečanskem delu naše države do enotne državne ameriškanske izdaje znamk.

Začetkom ni bilo posebnega zanimanja za te znamke. Sicer so jih prekupčevalci pošiljali v kovčgih v Švico, Pariz in na Dunaj in ž njimi verižili.

Le rajnki Fritz Jakowitsch v Celju je že takrat doumel notranjo vrednost slo-

venskih znamk in je že znal ločiti zrnje od plevla. Tako je rešil v oni zgodovinski dobi to, kar ni radi naše brezbriznosti že izginilo v tujino.

Ko pa ni bilo več blaga na trgu in ko smo se stregli v videli, kaj smo takrat ob preobratu zamudili, je z a n i m a n j e za naše znamke povsod tako narastlo, da se lahko primerja le še z zanimanjem za znamke klasičnih grških izdaj.

Sporedno s zanimanjem za to naše narodno blago je narastlo tudi p o v p r a š e v a n j e zanj. Danes se lahko trdi, da so slovenske znamke vse v trdih rokah. Zaloge trgovcev so izčrpane in izkazalo se je, da je Jakowitsch prav imel, ko je v enomer trdil, »da so slovenske znamke dobre, zelo dobre.«

So pa tudi boljše kakor čisto zlato in bodo našle vselej kupca tudi v poznejših časih. Kot dokaz temu navajam le dejstvo, da ima oni, ki je ob preobratu žrtvoval 148 vinarjev za nakup znamk ljubljanskega kamenotiska, danes blago, ki se lahko proda za Din 6.— Če bi bil skril denar v nogavico, bi imel trenutno le 37 par gotovine. V 17. letih se mu je glavni- ca povečala za 1620%.

Turkizni provizorij stanejo trenutno 750 Din, na pošti bi jih dobil za 85 par, če bi jih bil kdo takrat spoznal!

Na svetu je 11 milijonov filatelistov! Najbogatejši narodi v Evropi imajo tudi največ močnih filatelistov. Pomnimo, da se v okrepitev naše valute ne izvaža samo pšenica in les, ampak da so znamke v spretnih rokah čisto zlato za našo valuto. V nespretnih rokah pa rušimo ž njimi dinar.

Inž. Henrik Mohorčič.

Iz življenja in sveta

Sarajevska senzacija: kako je iz čedne Almasa postal Enver

Kakor smo že poročali v našem listu, se je v Sarajevu pretvorila 15letna brhka muslimanka Almasa v simpatičnega mladenciča. Iz Sarajeva prihajajo vesti, da je ta preokret lepe Almasa v moža še vedno glavni predmet vseh razgovorov. Oče tega mladenciča, ki se je po njegovi lastni želji prekrstil v Envera Popovića, je uslužben kot sluga pri železniški delavnici v Sarajevu. Kdo naj popiše sedaj njegovo iznenadenje in veselje, da je tako na čudežen način dobil sina. V želji, da se njegov sin čimprej podvrže potrebnim operacijam, je zaprosil tamkajšnjo železničarsko zadrugo, da mu omogoči uredničenje njegove davne želje po sinu edincu. Vsi člani zadruge so pripravljeni pomagati mu in prispevati vse stroške, ki bodo s to operacijo zvezani. V sredo, dne 5. t. m. so sina Envera pregledali po posebni zdravniški komisiji, ki je ugotovila, da so močnejše razviti

moški spolni organi nego ženski in da so istotako razviti vsi moški sekundarni organi, ki dajejo upanje, da se bo iz mlade muslimanke razvil v najkrajšem času čeden in popolen mladencič.

Minister za gradnje dr. Kožulj, ki se nahaja na letovanju v Ljubnem, je prispel včeraj s šefom svojega kabineta g. Markovičem v Maribor. V spremstvu šefa tukajšnjega tehničnega razdelka inž. Vaučka in Putnikovega ravnatelja g. Loosa si je ogledal žalostno stanje ceste št. IIj-Maribor in je obljubil, da bo storil vse, da se zadeva pospeši. Nato si je ogledal prireditve in razstave na Mariborskem tednu ter se je o njih prav laskavo izrazil. Zvečer se je z avtomobilom vrnil v Ljubno in je obljubil, da bo te dni zopet posetil Maribor.

Spomnite se CMD!

Mariborske in okoliške novice

Kam pojedemo?

Mali jubilej ruškega letnega gledališča. Letno gledališče Sokola Ruše obhaja letos peto obletnico svojega obstoja. Kot otvoritvena predstava se je leta 1932 vpriporil »Divji lovec«, poznejša leta pa še: Rokovnjači, Deseti brat in Voda. Za proslavo petletnice se pa vpripori v nedeljo dne 9. avgusta ob 15. uri ljudska igra v 3 dej. »Od pohorskih pavrov vam hočem zapet...« Igro, katere snov je zajeta iz kmetijskega življenja na Pohorju v začetku tega stoletja, je spisal g. Vekoslav Janko, član ljubljanske opere in ustanovitelj ter režiser ruškega let. gledališča. Vse dosedanje predstave so imele pri publiku kakor tudi pri kritiki popoln uspeh, zato je upati, da bodo ljubitelji ruškega let. gledališča tudi letos pohiteli v Ruše ter s tem nagradili ruške igralce za njih trud in prizadevanje. Letošnja predstava je zopet najskrbneje pripravljena ter bo brez dvoma zelo uga jala. Režija je v avtorjevih rokah. Po predstavi bo na vrtu pod let. gledališčem narodno slavlje. V nedeljo na svidenje v Rušah! Ugodne železniške zveze na vse strani.

Sokol Maribor II, Pobrežje, priredi v nedeljo 9. avgusta t. l. ob pol 15. (pol 3.) uri na letnem telovadšču veliko tombolo. Mnogo krasnih dobitkov. Tablice po Din 2.— Za sedišča, plače in jestvine bo preskrbljeno. Pridite!

Pravoslavna cerkvena občina v Mariboru obvešča svoje članstvo, da se vrši sv. liturgija v nedeljo dne 9. tm. ob 9.45. Službo božjo bo vršil paroh gosp. jerej Ilija Bulovan.

Dnevno kabaretne predstave v Veliki kavarni in dancingu.

Glasbeno društvo »Drava« priredi v nedeljo 9. avgusta izlet k Sv. Lovrencu na Pohorju, ter priredi na vrtu gostilne Štefana Skačaja koncert.

Mariborski dvor. Danes pojedina forel. Sprejem abonente na domačo hrano.

Idričani priredijo v soboto 8. t. m. ob 19. uri zvečer sestanek v gostilni Božiček na Meljski cesti. Naslednji dan se vrši izlet k Sv. Lenartu v Sl. g. na povabilo tamošnjega rojaka g. Sinkovca. — Prijave sprejema g. Franc Božiček v Mariboru, Meljska cesta.

O tem in onem

Medmestna šahovska tekma Graz - Maribor se vrši v nedeljo 9. avg. od 9. do 13. in 14.30 do 16.30 v spodnji kazinski dvorani. Na prvi deski bo igral za Maribor šampion Jugoslavije vele mojster Vasa Pirc. Dalje igralci od MŠK: prof. Stupan, Poljanec, Kramer, Konič, Kukovec, Ostanek, Bien, Lobkov, ing. Žabkar, Stojnšek, Ostapovič, Golec, dr. Danen, Merlak, Šuštar, Banič, Koser; od UJNZB: Šavli, Lukeš, Jordan, Gobec, Kuster; od SK Železničar: Babič, Albanž, Golež, Fischer, Knecht, Eferl, Vidovič; od SK Slavija: Kobljer, Trstenjak. Navedeni igralci naj se javijo od pol do tričetrt na devet v igralni dvorani v svojo končne sestave mariborske ekipe.

Napredovanje. Iz skupine 4-II je napredoval v 4-I v veterinarski službi dr. Bogomil Zavadil pri sreskem načelstvu Maribor desni breg, iz skupine 5 v 4-II pa svetnika Peter Škofič pri sreskem načelstvu Maribor levi breg in dr. Viljem Jedlička v Ptuj.

Vpokojena je učiteljica Marija Osenjakova iz Sv. Lovrenca v Slov. goricah.

Za rezervne oficirje. Komanda mesta v Mariboru javlja, da se bo 8. tm. (sobota) predvajal v Grajskem kinu film o protiplinski obrambi in to od 13. do 14.30 ure. Predstava je tega dne samo za rezervne oficirje in njihove družine. Vstop za vse brezplačen.

Smrtna kosa. V Orožnovi ulici št. 9 je preminil v starosti 75 let vpokojeni poštni poduradnik Matija Bole. Žalujočim naše toplo sočutje!

3.782.000 dinarjev je odobrilo ministristvo za gradnje za modernizacijo državne ceste Pesnica - Št. Ilj.

Prihodnji tržnji dan bo v petek dne 14. t. m., ne v soboto 15. tm.

Rošpoški umor vedno bolj tajinstven.

Včeraj smo poročali o najdbi krvave obleke v takozvanem »Črnem lesu« pri Kamnici. Ne gre pa za kompletno obleko, marveč samo za telovnik, ki so ga skupno s prednjim delom hlač našli zavitega pod neko smreko. Telovnik je ves oblit s krvjo, prav tako tudi prednji del hlač, ki ga je bil zločinec izrezal, ker je bil krvav. Mesto, kjer so našli telovnik, je oddaljeno od Krebsove hiše okoli 500 do 550 korakov. Jasno je torej, da je stekel zločinec po izvršenem umoru v gozd ter tam skril krvavi telovnik. Orožniki so včeraj ves dan in danes dopoldne intenzivno poizvedovali za lastnikom telovnika, toda doslej še niso našli nobene konkretne smeri. Telovnik in prednji del hlač so danes orožniki izročili tukajšnjemu državnemu pravdnistvu, ki bo oboje poslalo v vrho kemične analize v Ljubljano. Sorodnika pok. Ivana Krebsa, ki so ga bili pred dnevi aretirali, so danes zopet izpustili, ker ni zadostnih dokazov, da bi izvršil umor. Preiskava se mrzlično nadaljuje.

Po zaključku 65 letnice prostovoljne gasilske čete v Mariboru. Od prostovoljne gasilske čete v Mariboru smo prejeli s prošnjo za objavo: Vsem, ki so nas podprli s delom pri proslavi 65 letnice: Naša iskrena in odkrita zahvala! Sodelovanje mariborske in vse naše javnosti s proslavo naše 65 letnice nam je v prijetno zavest, da je prostovoljna gasilska četa v Mariboru sestavni del našega narodnega in socialnega organizma. Prostovoljna gasilska četa v Mariboru se tega svojega narodnega in socialnega položaja v poštenu veri zaveda ter v zvezi s tem — na potu v novo dobo — slovesno obljublja, da bo zastavila vse sile in vršila prevzete dolžnosti tudi v bodočnosti v tisti meri kakor to pričakuje naša javnost in kakor ji narekuje prostovoljno prevzeta dolžnost. Gasilsko in reševalno delo nam je bilo omogočeno razvijati v korist in v pomoč Maribora in Podravja s sodelovanjem mariborskega in podravskega prebivalstva. In ko stopamo v novo dobo prosimo vse, da nam ohranijo dosedanje naklonjenost tudi v bodočnosti. Ko prosimo za nadaljnje sodelovanje, se obračamo do vseh prijateljev in sotrudnikov, da se pri vseh prilikah z darovi spominjajo nas in posebno novega reševalnega avtomobila, da ga čimprej odplačamo ter da postane nov reševalni avto v najkrajšem času last naše javnosti in pomoči potrebnih! Z zahvalo za pomoč v preteklosti ter s prošnjo za naklonjenost in sodelovanje v bodočnosti: Pomoz B.!

Deca se vrača s Počitniškega doma kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju v ponedeljek dne 10. VIII. 1936. z vlakom, ki prispe v Slovensko Bistrico postajo ob 10.15 uri. V Maribor glavni kolodvor prispejo z vlakom ob 10.59 uri. Starše prosimo, da pričakujejo svoje otroke na kolodvoru.

Na Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju odhaja III. skupina dece na letovanje v terek dne 11. VIII. 1936. Prtljago naj prinesejo in pridejo k zdravniški preiskavi v ponedeljek dne 10. VIII. 1936. ob 9. uri v Zdravstveni dom, Koroševa ulica št. 3. V terek dne 11. VIII. 1936. se naj zberejo do 13. ure pri Banovinskem dečjem domu v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 30, odkoder se bodo odpeljali z avtobusom na Počitniški dom. Deca iz drugih krajev pa se pripelje z vlakom v Slov. Bistrico mesto ob 17.08 uri, od koder se peljejo tudi z avtobusom na Počitniški dom.

Jadranska straža obvešča vse starše, ki imajo svoje otroke v koloniji v Bakru, da se druga kolonija deklic vrača v nedeljo, dne 9. avgusta ob 22. uri 15 minut ter da takrat prevzamejo na kolodvoru otroke od voditeljice kolonije. Istočasno pa obvešča vse prizadete, da potuje III. kolonija dečkov v Bakar v soboto, dne 8. avgusta ob 18. uri. Zbirališče je v čakalnici III. razreda na glavnem kolodvoru od 17. ure dalje, kjer bo vodja kolonije prevzel otroke v svoje varstvo.

Gospodinj nekaž za vas! V pritličju hodnika obrtne razstave opaziš, ko se sprehajaš po Marib. tednu prodajalca s krasilnimi rešetkami (okraski) za cvetlične lončke, palme, kaktuse itd. Da je ta

novost, ki se je pojavila prvikrat na Mariborskem tednu, zelo privlačna, dokazuje dejstvo, da je stojnica z okraski za cvetlične lončke od jutraj pa do pozne večera oblegana. Gospodinj, ogledajte si to stvar. Okraski so v vseh velikostih in zelo ceneni.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi: Izpremenljivo, oblačno, potem precej jasno in toplo.

Radi motociklističnih dirk v nedeljo, dne 9. tm. je od 14.30 do 16.30 ure zaprta cesta proti Kamnici (Mariborski otok) za ostali promet. Iz tega vzroka bodo vozili avtobusi do Studencev, od koder se občinstvo lahko posluži novega broda preko Drave za dohod na Mariborski otok. Cenik voženj ostane nespremenjen.

Zaprta cesta proti Kamnici. Dne 9. tm. se vrši na progi: križišče Koroščeve in Vrbanove ulice po Kamniškem drevoredu do Kamnice ter nazaj po Koroški cesti, Koserjevi, Smetanovi, Tomanovi, Medvedovi in Turnerjevi ulici s startom na križišču Koroščeve in Turnerjeve ul. v času od 14.30 do 16. ure mednarodna krožna dirka motornih koles. Sporazumno s sreskim načelstvom Maribor levi breg zabranjuje polic. predstojništvo na osnovi čl. 29 občnega cestnega reda v navedenem času vsak promet pešcev in vozil po navedenih cestah in ulicah. Posetniki Mariborskega otoka naj se v tem času poslužujejo drugih poti in stez za dohod na otok. Gledalci ob progi se morajo točno držati navodil in zapovedi službenih organov in rediteljev.

Popis stanovalcev v Studencih. Ker se v zadnjih letih stanje prebivalstva zelo izpreminja, in ker je radi novih zgradb prišlo v občino mnogo novih stanovalcev, je sklenila občinska uprava, da z dnem 15. avgustom 1936. napravi popis vseh stanovalcev na teritoriju občine Studenci. Te dni bodo hišnim lastnikom dostavljene pole, ki jih naj ob sodelovanju hišnih strank točno izpolnijo. Navodila so označena na poleh. Opozarjajo se vsi občani, da je v njihovem lastnem interesu, da se pole točno izpolnijo. Važno je tudi pri pisanju imen, ker se bodo na podlagi popisa napravili novi volilni imeniki, da bodo prenehale številne reklamacije, ki se pojavljajo ob vsakih volitvah. Češ da volilci niso vpisani. Istočasno se bo na podlagi tega popisa izpolnila domovinska matica, vojaška evidenca in pasji kataster. Skratka: popis je važen in se stanovalci v Studencih naprošajo, da se točno ravna po navodilih. Pole se naj takoj po 15. avgustu oddajo v občinski pisarni.

Kako je s pokojninami. Prejeli smo s prošnjo za objavo: V Vašem listu z dne 3. t. m. ste prinesli pod raznimi vestmi članek »K izplačevanju pokojnin« med drugim tudi, da ni preskrbljeno za redno izplačevanje. To se pravi: nikjer ni zapisano, da se morajo tem in tem, ta in ta dan izplačati njihovi prejemki. Ta je pa bosa! Ako bi upokojenec ne pristojala pokojnina prvega, bi naredbodajalec sigurno v dekret napisal od zadnjega prihodnjega meseca po upokojitvi. Jaz za mojo osebo sem prejel še dekret, v katerem stoji doslovno: »Pokojnina se bo plačevala v mesečnih obrokih, vsakega prvega za naprej, dokler je boste uživali v tuzemstvu.« Torej na pisariti stvari, katere niso aktualne. Pokojnina nam pristojna vsakega prvega naprej, to je zakonito. Najbolj mučno za upokojenca je, da mora od prvega do 26. vsakega meseca doma čakati na zaslužen pokojnino in niti enodnevnega izleta ne sme napraviti, ako se noče izpostaviti zadregi, da se toliko zaželjena pokojnina ne vrne nakazovalcu, ker ta ubogi upokojenec ni čakal nanjo doma. Z odličnim spoštovanjem U p o k o j e n e c.

Mariborski mornarij v Rušah. K zadev nemu poročilo o prelepem propagandnem izletu mariborske mornariške sekcije Jadranske straže v Rušah dodajamo, da sta ob tej priliki spregovorila tople besede o pomenu Jadranske misli ruški župan g. Lesjak in prof. Bizjak iz Maribora.

Domačija je zgorela. Te dni je na nepojasnen način izbruhnil ogenj v hiši posestnika Golinarja Franca iz Murščaka in jo popolnoma uničil. Goreti je začelo proti 14. uri. Gospodar in družina so bili zaposleni na njivi. Ko so prihiteli domov, so imeli le še toliko časa, da so rešili živino, ker je bilo v plamenih že go-

spodarsko poslopje, ki je tudi zgorelo do tal. S hišo vred je ogenj uničil tudi vso obleko in živež. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Hrastja-Mote ter so požar omejili. Uničeno je dalje sadno drevje, zgori pa je med drugim tudi ves letošnji pridelek. Obubožana družina s 5 otroci je našla začasno zavetje pri usmiljenih sosedi in je potrebna nujne pomoči.

Kostanjarij, ki želijo v letu 1936-37 peči kostanj v območju mesta Maribora, se vabijo, da se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu od 10. do 20. avgusta med uradnimi urami. Zglasijo se naj samo oni kostanjarij, ki imajo tozadevno obrt in ki so že lansko leto kostanj pekli. Ostalim, ki nimajo obrtnega lista, se nova dovoljenja ne bodo izdajala. Kasnejše prijave se v nobenem primeru ne bodo upoštevale.

Prodaja sadja in grozdja. Mestno poglavarstvo mariborsko opozarja prodajalce sadja in grozdja na določbo, glasom katere se mora vsak prodajalec grozdja in sadja na zahtevo tržnih organov ali policije izkazati z uradnim potrdilom pristojne občine, da je prodajalec posestnik vinograda ali sadonosnika in tako upravičen prodajati grozdje ali sadje lastnega pridelka. Na potrdilu, ki je koleka prosto in veljavno mesec dni, mora biti natančno navedena vrsta in količina sadja oz. grozdja. Producentom ni dovoljeno najemati ljudi, da bi zanje prodajali sadje ali grozdje na mariborskem trgu. Končno se opozarjajo prodajalci sadja na določbo člena 105 pravilnika k zakonu o nadzorstvu nad živili, glasom katerega je prepovedano prodajati nagnito in plesnivo sadje. Ne zrelo sadje se sme prodajati samo z označbo »Sadje za vkuhanje«. — Proti osebam, ki se ne bodo mogle izkazati s predpisanimi potrdili, ali ki bodo prodajale nagnito in nezrelo sadje se bo v smislu predpisov kazensko postopalo.

Svedroci ne mlrujejo. Danes ponoči se je doslej neznan zlikovec vtihotapil skozi okno v stanovanje učitelja Frana Goleža v Turnerjevi ulici 28 ter odnesel neko torbico, čevlje in kuhinjske predmete v vrednosti okoli 500 dinarjev. Trgovcu Josipu Kašlerju v Bistrici pa so odpegljali tatovi 150 strešnih opek v vrednosti 200 dinarjev.

Požari brez konca in kraja. V Frajhamu je ogenj vpepelil stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Romana Preglja, ki trpi radi požara okoli 20.000 dinarjev škode, ki pa je krita z zavarovalnino.

Zadeva s kratkim stikom. V sredo zvečer je bil v mestnem parku koncert. Na sporedu so bile narodne pesmi. Bila je zamuda. Vzrok je bil kratki stik, radi katerega niso zagorele žarnice ob paviljonu. Takoj je bilo jasno, da je nekaj v ozadju. Po mestu se šušlja, da so imeli svoje prste vmes nekateri, ki bi radi tudi pri nas uvedli pozdrav z dviganjem rok. Nacionalni Maribor pa je pripravljen, da vse tovrstne nakane odbije.

Kačja zalega. 27 letnega viničarja Martina Lanča je davi v Razvanju pičila kača in so ga morali prepeljati v splošno bolnišnico.

Modna revija. Letos je največja privlačnost »V. Mariborskega tedna« impozantna modna revija naših obrtnikov, ki so vložili v to prireditev mnogo truda, zato pa žanjejo zelo lepe uspehe, saj so predstave v modni reviji zelo dobro obiskane. Predvajanje v modni reviji je dvakrat dnevno, in sicer točno ob 17. in 21. uri, v nedeljo pa bo poleg teh dveh predstav še ob 11. uri predpoldne.

Iz Gornje Radgone

V noči od srede na četrtek, dne 6. t. m. je preminul, zadet od srčne kapi, gosp. Ahtik Rudolf, odmerni referent pri davčni upravi v Gornji Radgoni, in to v najlepši dobi 50 let kot samec. Ravno dne 6. tm., je nameraval nastopiti svoj redni letni dopust, pa je hotela usoda, da je legel k večnemu počitku za vedno. Že mesec dni se ni počutil posebno dobro.

Pokojni Ahtik Rudolf je bil zelo sposoben in vesten davčni uradnik ter priljubljen pri svojih stanovskih kolegih in v vseh ostalih krogih radi svoje izredne družabnosti. Služboval je dolga leta pred vojno v Konjicah, Mariboru, Celju in Brežicah, od koder je pred 2 leti bil premeščen v Gornjo Radgono. Pogreb bo v soboto, dne 8. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne. Blag mu spomin!

Spartna gibanje

Pokal „Mariborskega tedna“ so si priborili Rapidovci

Na progi Ljudski vrt - Korošče - Maistrova - Kolodvorska ulica - Aleksandrova cesta - Trg svobode, se je vršil sinoči štafetni tek, katerega so se udeležili klubi SK Železničar, ekipa Sokola Maribor I., SK Rapid in SK Maraton. — Štafeta se je vršila s 6 predajami ter je vsako tekmujoče moštvo postavilo po 7 tekačev. Start je bil točno ob 19. uri pri Ljudskem vrtu, cilj pa na Trgu svobode, kjer se je zbrala velika množica občinstva. Rezultati tega zanimivega štafetnega teka skozi mariborske ulice, ki je imel propagandni značaj, so bili naslednji:

1. SK Rapid v postavi Verzelj Hoffer, Ornik, Monderer, Sorko, Mühleisen, Barlovič v času 4:8.6;

2. SK Železničar v postavi Stropnik, Gutmajer, Zorko, Hlade, Venuti, Herič, Smerdu v času 4:9.1.

3. SK Maraton Radko, Štruel, Krajncič,šek, Koser, Filipčič, Štefančič, Smerdel 4:11.

4. Sokol I. Friček, Dovjak, Krajncič, Štok, Požar, Ledinek, Zej 4:11.8.

Po končanem teku so se zbrali atleti na Trgu Svobode, kjer je v imenu Mariborskega tedna izročil zmagovalni štafeti SK Rapida g. Fišer lep prehodni pokal, ki ga je daroval v ta namen »Mariborski teden«. Pokal je preložen in sicer preide v trajno last tistemu klubu, ki si ga pribori dvakrat zaporedoma, ali trikrat v presledkih. S tekmovalcem za prehodni pokal »Mariborskega tedna« je zopet ustvarjena nova sportna prireditev, ki se bo vršila vsako leto ob priliki Mariborskega tedna. »Mariborski teden« pa je s podaritvijo krasnega pokala znova doprinesel svoj obulub za čim lepši razvoj sportnega gibanja v našem mestu.

Velike motociklistične dirke na progi Maribor-Kamnica-Maribor

V nedeljo 9. avgusta priredi Motoklub Maribor na krožni progi Maribor—Kamnica—Maribor velike motociklistične dirke, ki bodo po prijavah sodeč, največja tovrstna prireditev v Mariboru. Dirkalna proga je dolga 63 km in se bo krožna proga Maribor—Kamnica—Maribor desetkrat prevozila. Start bo točno ob 15. uri pred Košičevo gostilno v Kamniški ulici, kjer bo tudi cilj. Od 15. ure naprej bo dirkalna proga zaprta za vsak promet in se vsi gledalci naprošajo, da se točno ravna po navodilih funkcionarjev in rediteljev, kajti najmanjša nepazljivost bi lahko imela strašne posledice. Na nedeljski dirki bodo startali skoraj vsi prominentni dirkači iz tu- in inozemstva. Med drugimi so se že prijavili naslednji dirkači: Werlitsch (Gradec), Hönel (Celovec), Knittel (Dunaj), Kobi, inž. Lukman, Breznik, Pollak (vsi iz Ljubljane), ter domačini inž. Lotz, inž. Kancler, Čerič, Žgur, Šela, Lužnik, Zinthauer, Vreznik, Čančala itd. Proga je radi številnih ovinkov zelo težka. Pri nedeljskih dirkah bo startalo nad 40 dirkačev, tako da jamčijo dirke za napet in zanimiv potek. Za zmagovalce v posameznih kategorijah so razpisana lepa darila, ki so razstavljena v Cverlinovi trgovini v Gosposki ulici. Občinstvo se naproša, da zavzame svoje prostore, od

koder bo zasledovalo potek dirke že ob pol 15. uri ter da se preskrbi z razporedom že pred dirko.

Šesti dan berlinske olimpiade

Včeraj so prispeli v Berlin naši sokolski tekmovalci z voditeljem vrste dr. Murnikom in zaveznim načelnikom dr. Pichlerjem na čelu. Naši Sokoli bodo prvič nastopili v ponedeljek 10. t. m. ob 7. uri zjutraj in sicer v obveznih poljubnih vajah na drugo. Nastopili bodo v prvi skupini obenem z Madjarsko, Finsko, USA, Japonsko, Avstrijo in Bolgarijo. V drugi skupini pa bodo tekmovali Italija, Švica, Luksemburška, Rumunija, Nemčija, Francija in Češkoslovaška. Olimpijsko tekmovalstvo se je včeraj nadaljevalo v vseh olimpijskih disciplinah. Nekatere panoge so bile tudi zaključene in so se končale z naslednjimi rezultati: Tek 1500 m: 1. Lovelocke (Nova Zelandija) 3:47.8 (nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Cunningham (USA) 3:48.4 (boljši od svetovnega rekorda), 3. Beccali (Italija) 3:49.2, 4. San Romani (USA) 3:50, 5. Edwards (Kanada) 3:50.4. Met kopja: 1. Stöck (Nemčija) 71.84 m, 2. Nikkanen (Finska) 70.77 m, 3. Toivonen (Finska) 70.72 m, 4. Atterwall (Švedska) 69.20, 5. Järvinen (Finska) 69.08, 8. Terry (USA) 67.15 m. Tek 110 m preko zaprek: 1. Towns (USA) 142, 2. Finlay (Anglija) 144, 3. Pollard (USA) 145, 4. Thornton (Anglija) 145, 5. O'Connor (Kanada) 146. Troskok: 1. Tajima (Japonska) 16

m (nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Harada (Japonska) 15.67 m, 3. Metcalfe (Avstralija) 15.50 m, 4. Wöllner (Nemčija) 15.27 m, 5. Romero (USA) 15.08. — Tek 80 m preko zaprek, dame: 1. Valla (Italija) 11.7, 2. Steuer (Nemčija) 11.7, 3. Taylor (Kanada) 11.7, 4. Testoni (Italija) 11.8, 5. Braaketer (Nizozemska) 11.8. — Skok ob palici: 1. Meadows (USA) 4.35 m (nov olimpijski rekord), 2. in 3. Nishida in Oe (Japonska) 4.25 m. V nogometnem tekmovalstvu je Velika Britanija zmagala nad Kitajsko 2:0, Peru pa je premagal Finsko s 7:3.

Gradec: Maribor. V nedeljo 9. t. m. bo pravcati sportni dvoboj med Gradcom in Mariborom. Gradčani bodo absolvirali v Mariboru dvoboj v lahkootletiki, tenisu in nogometu. Razen tega po bodo merili svoje moči tudi v šahu.

Putnikove novice

Putnikov izlet z avtokarom v Graz. Putnik priredi v četrtek 13. tm. izlet z avtokarom v Graz. Odhod ob 6. uri izpred hotela »Orel«, povratek v Maribor ob približno 24 uri. Kolektivni potni list. Vse nadaljnje informacije in prijave pri Putniku, Aleksandrova 35, tel. 21-22.

Putnikov izlet z avtokarom v Rogaško Slatino. V nedeljo 9. tm. priredi Putnik izlet z avtokarom v Rogaško Slatino. Odhod iz Maribora ob 7. uri zjutraj, odhod iz Rogaške Slatine ob 22. uri. Vozna cena Din 45. Prijave pri Putniku.

Za Putnikov izlet z avtokarom v Maria Zell 18.—19. avgusta je še nekaj sedežev v avtokaru prostih. Kolektivni potni

list. Vozna cena Din 200. Prijave pri Putniku, Maribor Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Ptujske novice

Tolovajski napad brezposelnih na stražnika. O tolovajskem napadu na stražnika Poldeta Pestotnika na glavni ulici v Ptuj, smo poročali. Po izvršenem napadu, so tolovaji pobegnili. Ptujska policija je takoj obvestila mariborsko policijo s potrebnim opisom oseb. Domnevalo se je namreč, da so tolovaji na potu proti Mariboru. Izkazalo se je že naslednji dan, da je bila ta domneva pravilna. Mariborska policija je po opisu res vse tri nepridiprave izsledila v torek dopoldne, ko so brezskrbno pohajkovali po mariborskih ulicah. Seveda so trojico aretirali in dali pod ključ, istočasno pa obvestili ptujsko policijo. Pri zaslišanju so ugotovili, da so identični s sledečimi osebami: Franc Legat, star 25 let, doma iz Slov. Bistrice, Anton Šprajc, star 22 let, rojen v Lipnici (Avstrija), pristojen v Rog. Slatino, in Martin Remih, rojen v Kočevju, pristojen v Rajhenburg. Tojovaje so eskortirali z Maribora v Ptuj močno vkleknjene in jih začasno vtknili v policijske zapore. Po izvršeni preiskavi pa jih oddajo v zapore ptujskega sodišča. Stanje težko ranjenega stražnika je zadovoljivo in je upati, da ga ohranijo pri življenju, ako ne nastanejo komplikacije.

Smrtno se je ponesrečil Leopold Markez, posestnik v Vintorovcih pri sv. Urbanu. Padel je s hleva tako nesrečno, da si je razbil lobanjo in obležal mrtev.

Mali oglasi

Razno

LOVCI!
Pred sezono Vam pregledamo Vaše puške ter jih očistimo in popravimo po izjemnih cenah! Puškarna Pinter & Leonard, Aleksandrova 18. 3872

GOSTILNA »TRIGLAV«
Glavni trg. Danes sveži raki, pripravljani na razne načine. Se priporoča Jarc. 2896

KOPALNE HLAČKE
od Din 6.—naprej dobite pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261

BRZOJAV!
Danes pojedina svežih morskih rib. Očadi, barboni, dentali, skombri, oblice, Sv. Peter, girice, kalamari, brodetto s polento. Pristno štajersko in dalmatinsko vino. Gostilna Vicel, Rotovski trg. 3902

Posest

HIŠA
naprodaj. Zg. Radvanje, Hostejeva ul. 18. 2883

HIŠO
petstanovanjsko, blizu glavnega kolodvora, prodam. Poudbe na »Večernik« pod »250—300«. 3841

Prodaj

Zelo po ceni naprodaj **AVTO**
Chevrolet, limuzina, 6 cilindrov, malo rabljen, v najboljšem stanju. Ogleda se lahko v Mariboru, Aleksandrova cesta 26. 3881

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Lokal

Lep, zračen pisarniški **LOKAL**
obstoječ iz dveh velikih sob in predsobo se odda v Mariboru, Aleksandrova cesta 20, I. nadst. Vpraša se naj pri hišnici. 2884

Sobo odda
Veliko, solčno, opremljeno oddam gospodu. Strošmajerjeva ul. 28-II. nadst. stanovanje št. 9. 3846

Službo dobi

NATAKARICA
prvovrstna moč, vsestransko zanesljiva, se sprejme takoj ali s 1. septembrom. Hotel in restavracija »Pri Jelenu«, Sv. Lovrenc na Pohorju. Zna nje nemšine in kavčija potrebna. 3868

MARLIVO DEKLE
sprejem v trgovino, Cvetličarna Weiler. 3901

Samo še za Mariborski teden do 8. avgusta

REKLAMNA ODPRODAJA po znižanih cenah

pri takojšnjem plačilu prejmete na naši blagajni še

10% popusta na naše običajne že zelo nizke v izložbah navedene cene.
12% popusta pri nakupu čez Din 500.—

Poslužite se te ugodnosti!

Izkoristite to izredno enkratno priliko!

Jos. Karničnik, Maribor, GLAVNI TRG št. 11
tovarniška zaloga perila, modna trgovina, konfekcija

2517

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

32

»Nikakor, nikakor,« vpije Don Juan! »Dosti je že sramote za slavni rod Mendozov, ker si je ena njegovih hčerk svetu in vsej Španiji na klub drznila javno razodeti svojo grešno ljubezen, ker je smela osnovati nekaj takega, kar jo bo osramotilo za vse življenje. Dovoliti, da se to izvede, bi bila velika sramota in neumnost! Ali ni res, gospoda?« se obrne k prisotnim gostom.

Vsi, posebno grand Don Juseppo di Medina, glasno potrjuje hidalgoovo mnenje.

Na ta očetov ukaz Frančiška vstane in si otre solze, ki so se ji deloma že same posušile. V tem je odbila ura šest zvečer. Zdi se, kakor da jo je zvok grajskega zvo na navdihnil z neko novo mislijo in jo utrdil v odločnosti. Ponosno pogleda prisoite, kakor bi jim hotela reči: »Ah, kakor mrzle stene ste, ne razumete me, ne morete doumeti ljubezni, ki mi vre v du-

ši, v srcu.« Sobarici, ki stoji molče nekaj korakov od nje, reče z močnim glasom: »Teresitta, ali nisi slišala mojega povedila?«

Bedna sobarica se obrne k vratom, a jo hidalgo zadrži.

»Za vrata, prisegam ti, gorje ti, če se zganeš samo za korak, če izpolniš ta blazen ukaz.«

»Moraš ga izpolniti, ali pa izgubiš službo. Ali ne veš, da sem danes polnoletna, da sem sedaj jaz gospodarica, mene moraš ubogati...«

Ne morete si misliti, kako so delovale te besede na oholega hidalga. Telo mu v groznici drgeta, lice mu prebledi, v očesu mu zagori žar zavisti in gneva; silovito zgrabi hčerkin roko in reče:

»Da, resnico si povedala, Donna. Polnoletna si in si zdaj tukaj gospodarica. Tvoja povelja morajo biti sveta tvojim

slugam; omenila si svoje pravice, omenila, da jaz, tvoj oče, nimam nikake moči nad teboj, niti kot prijatelj, niti kot zaščitnik. Da, sama odločaš o svojih delih. Ali hočeš res oditi?«

»Moram, hočem, moja dolžnost je.«

»Čuj torej! Ne morem ti braniti s silo, ne morem te zadržati s svojim očetovskim ugledom, toda pomni, prekolnem te lahko...«

»Teresitta, za Boga, hiti, gremo!« S temi besedami pohiti dekle za sobarico iz sobe in že čez nekaj trenutkov je pripravljena za pot.

Ko stopa v težki voz, v kojega sta vpreženi dve muli, jo zadrži grand:

»Čuj roditeljski blagoslov,« ji reče s turobnim glasom, »Odrekla si se, zlonila si mojo oblast; tudi jaz se ti odrekam, S sramoto si oblatila moje sive lase; ta sramota naj pade na te. Povzročaj mi muke in skrbi; te naj bodo tudi tvoja dedščina za nadaljnje življenje. Ta hiša je zate za večno zaprta. Nisi več moja hči, jaz pa nočem biti več tvoj oče. Ti zasmehuješ mene, jaz pa tebe. Deté in vnukinja židi-

nje, jaz kristjan in Španec te proklinjam!« »Za Boga, gospodična, ostanite, ne odidite,« vpije med obupnimi vzdihli poštena sobarica.

»Ne, ne, Stanislav me hoče videti, mora me videti, ali razumeš?«

»Bog nam pomagaj, Bog nas spremljaj,« šepče Teresitta in prebira molek.

»Goni, hiti!« krične grofica kočijažu. Kočijaž požene mule.

Se dolgo zveni grofici v ušesih očetov glas in usodne besede »Proklinjam te!«

5.

Potovanje je počasi napredovalo; težke, stare mule so že v Burgosu povsem odpovedale.

»Teresitta, kaj naj storimo?«

Ako bi sobarica smela svetovati, bi jo prav gotovo pregovarjala, naj se vrne v Mirabello; predobro pa je poznala svojo gospodarico in je vedela, da bi zamaž izgubljala besede. Razen tega pa je bila tudi sama Španka, da je lahko razumela Španko.

(Dalje sledi.)